

Un llibre d'actes del Museu de Granollers, recuperat

Espai Obert

Josep Muntal i Muns

Tècnic del Museu de Granollers

Ha retornat a l'arxiu del Museu de Granollers el que probablement fou el darrer llibre d'actes del Patronat de l'antic Museu de Granollers, que tenia la seu a can Molina, al carrer Museu, on actualment hi ha el CAP del Vallès Oriental, conegut popularment com a ambulatori de la Seguretat Social.

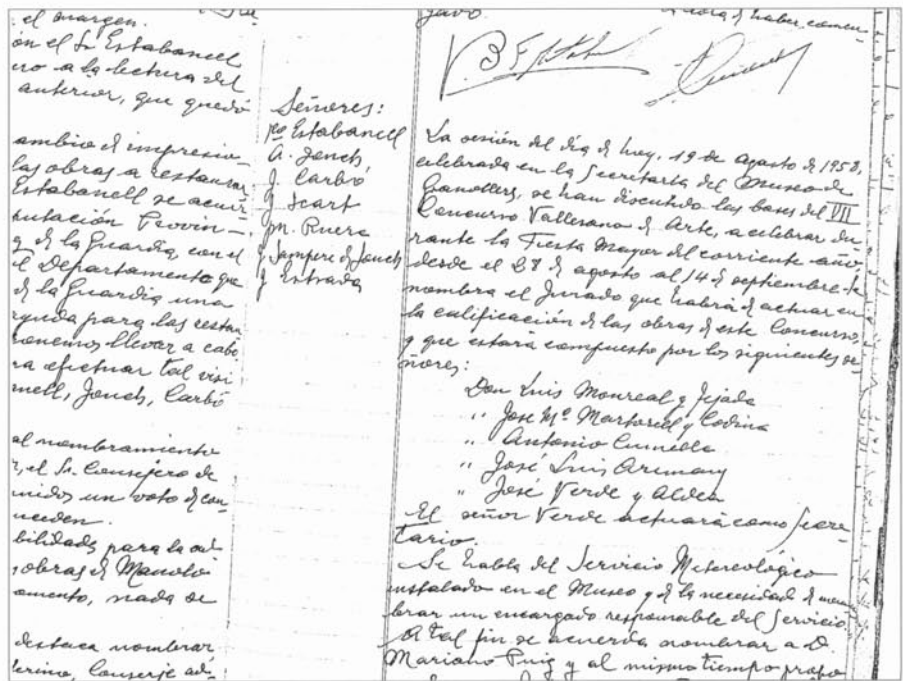
Segurament, i com a conseqüència del ràpid desmantellament d'aquell edifici, en detectar-s'hi una plaga de corcs i tèrmits i haver de traslladar gran part dels fons i de la documentació a les dependències annexes a la biblioteca Francesc Tarafa, on hi havia hagut l'institut de segon ensenyament, aquest llibre d'actes havia romàs des de meitat dels anys seixanta, a l'arxiu del farmacèutic Marià Puig, que aleshores era membre del Patronat com a responsable del Servei Meteorològic. El seu nebot, Santi Montagud i Montaña, el va trobar recentment en revisar l'arxiu del seu oncle.

El primer dels tres llibres d'actes que es conserven al MDG comença amb la constitució de la primera junta, el 20 de maig de 1932, després que el Consell de Govern de la Generalitat de Catalunya comunicés al pintor Vicent Albarranch que tindria en compte la creació d'un museu a Granollers en el seu Pla General de Museus, i arriba fins al 12 de gener de 1938. Aquesta darrera acta d'època republicana i en català acaba sense signatures. Sense solució de continuïtat segueix a la pàgina següent la primera de l'època franquista i en castellà, el 30 de juny de 1946. El segon llibre n'és continuació, i arriba fins al 28 de setembre de 1951.

El tercer dels llibres d'actes, que és el que ara ens ocupa, continua a partir del 14 de novembre de 1951. La importància de la recuperació d'aquest llibre rau en el fet que completa la documentació de tal manera que ens permet resseguir la història de la nostra institució, abans de l'existència

de la seu actual. Les actes fan referència, inicialment, a les gestions per anar bastint la infraestructura amb aparells, registre de dades, etc., de la, recentment creada aleshores, Estació Meteorològica del Museu de Granollers, única al Vallès amb la del turó de l'Home i integrada en la xarxa nacional del Ministeri de l'Aire. Uns anys més tard, a partir de l'agost de 1958, el fins aleshores conservador del Museu, Antoni Jonch i Cuspinera, en traspassaria la responsabilitat a Marià Puig, que per aquest motiu tornava a formar part del Patronat. També és llavors (primers de 1952) quan el Ministeri d'Educació Nacional nomena oficialment Josep Estrada com a comissari local d'excavacions arqueològiques per a la defensa del patrimoni arqueològic.

Mentre es van desgranant propostes d'activitats, com ara les exposicions temporals, sovint en format de concurs, ja sigui de roses i clavells o d'artistes locals i comarcals –pintors i fotògrafs–, a vegades individuals, a vegades col·lectives, es palesa també la participació del Museu de Granollers, mitjançant cessió de peces, per a exposicions en altres museus. La implicació del Museu en la vida ciutadana es reflecteix en nombroses ocasions, des d'assessorar per elaborar una publicació municipal d'informació turística, amb els principals elements patrimonials de la ciutat, fins a maldar per la salvaguarda de l'església de Sant Francesc, conjuntament amb altres entitats com ara l'Associació Cultural i l'Escola de Música, en un moment en què es va plantejar enderrocar-la, fent veure la ne-

Llibre d'actes recuperat. (Fotografia: Pere Cornellas)

cessitat que la ciutat tenia d'aquell local, i a col·laborar amb la parròquia de Sant Esteve, ja sigui exposant els projectes per al nou altar major, o bé fent-los a mans fotografies del retaule de

Vergós que van servir de guia per als vitralls policroms que es poden veure a l'església. També s'hi fa palesa la satisfacció per la creació d'un centre d'estudis, el novembre de 1952. El primer acte

Una de les sales del Museu, a l'antiga casa Molina. (Arxiu Museu de Granollers)

oficial en fou una ponència del Dr. Salvador Llobet sobre l'estructura agrària de la comarca del Maresme. Aquest nou centre d'estudis neixia com a filial de l'Associació Cultural d'Antics Alumnes de l'Institut de Granollers.

Com a tasques més pròpiament museístiques, cal remarcar els encàrrecs de restauració de diverses peces, especialment pintura sobre taula; la documentació dels fons, amb l'estudi de diversos models de fitxa, tasca en la qual va participar el Dr. Joan Ainaud de Lasarte; l'adquisició de peces, des de la compra, permuta o bescanvi d'obres d'artistes a l'ingrés d'elements arquitectònics, especialment gòtics, de cases de la ciutat que es remodelaven. Altres activitats van ser, en alguns aspectes, noves per a l'època, com és l'intercanvi de peces entre institucions (amb museus de la ciutat de Barcelona, el de Ripoll o alguna parròquia de la comarca), fet que va merèixer la felicitació de la Junta de Museus de Barcelona; o bé d'altres, com ara donacions numismàtiques i, fins i tot algunes de prou agosarades, si haguessin pogut cristal·litzar, com és l'adquisició d'una quartera de terreny de bosc per tal de protegir les pintures rupestres de la Pedra de les Orenetes i d'altres monuments megalítics del seu entorn a la Roca del Vallès. Finalment, s'hi reflecteixen algunes de les publicacions que fa el Museu de Granollers i la reedició d'altres que s'havien exhaurit, com ara la segona edició revisada de la *Síntesi arqueològica de Granollers i els seus voltants*, de Josep Estrada i Garriga, el juny

de 1955 –la primera era del novembre de 1950.

Pel que fa a aspectes patrimonials, també es plantegen temes relacionats amb la correcta conservació d'alguns edificis de la ciutat davant propostes de llicències d'obres de particulars que poden suposar un canvi en la imatge d'un immoble de valor històric, i es fan consideracions sobre possibles solucions de compensació per tal de garantir-ne la salvaguarda. Quant a temes arqueològics, s'esmenta la documentació de la troballa de l'aixovar neolític de la bòbila d'en Joca, a Montornès del Vallès, al començament de l'estiu de 1955. També s'esmenten, el gener de 1958, les dificultats davant la proposta de fer excavacions al pati de l'antiga caserna, i el seguiment d'obres en aquella zona. El president del Patronat constata que veu a molt llarg termini la possibilitat de fer-hi intervencions i fa avinent al Sr. Josep Estrada que delimiti una zona i que instarà l'Ajuntament per tal que tots els permisos que es donin en aquell lloc li siguin comunicats.

Pel que fa a d'altres aspectes, cal fer esment que es constata el robatori d'alguna peça de l'exposició permanent, així com l'ingrés d'altres objectes per diversos procediments. També es planteja aquests anys l'ampliació del Museu cap a una finca veïna, l'adequació d'alguna sala, l'ampliació de les existents amb més vitrines, la creació de la secció de ciències naturals i fins i tot s'arriba a apuntar, el juliol de 1956, que s'està estudiant la possibilitat d'adquirir un altre edifici per tal de traslladar-lo (can

Puntes, al carrer de Santa Elisabet, o can Pedrals). Aquesta proposta no va reeixir i es va decidir estudiar la viabilitat d'una ampliació.

També hem de remarcar que, poc després de la incorporació de Josep Verde i Aldea com a conservador del Museu de Granollers en substitució d'Antoni Jonch i Cuspinera –que va haver de renunciar al càrrec en tenir cada vegada més feina al Parc Zoològic de Barcelona–, es proposa crear, el maig de 1959, un nou certamen d'art, que l'octubre del mateix any es va concretar amb el *Premi Granollers de Pintura* i que sota l'impuls d'Antoni Cumei i Pius Canal va tenir repercussió internacional i va representar per al Museu un palès enriquiment amb obres d'artistes catalans d'avantguarda.

Quant a temes que ja en aquells moments es començaven a plantejar en diverses instàncies, cal remarcar que el juliol de 1955 la Diputació de Barcelona va aprovar un projecte per establir un servei de cooperació (o d'ajuda, es diu en altres moments) dels museus locals i que va arribar al Patronat del MDG a finals del mateix any, però el març de 1958 es constata que no va reeixir. També es parla sovintejadament d'un reglament de règim intern, però no n'hem trobat en cap acta l'aprovació definitiva.

La darrera acta que es conserva en aquest llibre és d'octubre de 1960, en uns fulls de llibreta, malgrat que el llibre no està acabat. Ens resta, per tant, el buit fins al desmuntatge del Museu de Granollers a can Molina el 1965 per les circumstàncies abans esmentades.